

SVŠGUGL

Umetniška gimnazija, smer gledališče, predstavlja:

TATJANA DOMA, LUKA MARCEN

FARMA ORWELL

“Si predstavljate svet brez izobrazbe? Svet, v katerem ne znamo brati, pisati, ne poznamo svoje zgodovine? Svet, v katerem znanje enačimo z avtoriteto, ki si z uporabo čustvene manipulacije in paranoje svojega ljudstva pridobiva naše zaupanje? Vprašajmo živali, kako se jim zdi živeti v takem svetu.”

Sara Domio Grgurovič, Nika Žabjek, 3. I

Za uprizoritev 3. letnika na smeri *Gledališče in film* smo si letos izbrali besedilo Tatjane Doma in Luke Marcena *Farma Orwel*, ki temelji na velikem delu Georga Orwella *Živalska farma*. V trenutku, ko se je globalni svet znašel na razpotju, ko se geostrateške silnice z naglico spreminjajo in ko že pridobljene človekove pravice izgubljajo svoj status, se zdi, da je misel Georgea Orwella še toliko bolj živa. Ali kot so zapisali ob premieri besedila Farme Orwel v SNG Drama Maribor: “Ko začnem razmišljati o svobodi, osebni ali družbeni, ne morem mimo Georgea Orwella – moža, ki je tako neskončno in hkrati tako artikulirano, kritično ljubil resnico in svobodo. Mož, ki je tako zelo razumel stroj sveta, da si je znal še predobro predstavljati, kako bo izgledal in deloval svet tudi dobrih sedemdeset let po njegovi smrti. Dijaki in dijakinje bodo predstavili lastno interpretacijo Orwelovega dejstva, da svet, v katerem živimo, verjetno ni ni najboljši od vseh misljivih svetov, in na svojevrsten način izrisali podobe Farme Orwel, v kateri “liki” iz preteklosti izkazujejo še posebno živost in trdoživost, ki odpira večno vprašanje: “Smo se od zgodovine sploh kaj naučili?”

Mentorstvo (Igra in govor): **Barbara Krajnc Avdič, Jelena Rusjan, Primož Ekart**

Mentorstvo (Zvok in glasba): **Matjaž Predanič, Andraž Mazi, Marko Korošec**

Oblikovanje zvoka: **Matjaž Predanič** / Oblikovanje giba: **Sara Janaškovič** / Oblikovanje svetlobe: **Aljaž Zaletel** / Oblikovanje videa: **Vesna Vega** / Kostumografija: **Nataša Recer** / Tehnična podpora: **Marko Levičnik** Snemanje predstave: **Edin Suljić** / Fotografiranje predstave: **dijaki in dijakinje 3. letnikov**

Gledališki list: **Andreja Kopač** / Fotografije za gledališki list: **Jaka Žilavec in Primož Ekart**

Lektorski pregled: **Urška Kovač** / Oblikovanje tiskovin: **Tanja Radež** / Zahvala: **Petri Pikalo**

Produkcija: **SVŠGUGL, ravnateljica Petra Vignjevič Kovjanić**

Uprizarjajo dijakinje in dijaki 3. F, 3. G in 3. I letnika umetniške gimnazije, smer gledališče in film

3. F (mentorstvo Barbara Krajnc Avdič): Hana Alešević, Lana Jemc, Živa Knific Zaletelj, Žana Kočever, Raja Lucija Kumer, Klara Mejak, Sara Nagode, Lina Pušenjak Klemenc, Tija Robas, Theo Vizjak

3. G (mentorstvo Jelena Rusjan): Ajda Ambrožič, Hana Andraschke, Livija Bergant, Tajda Černigoj, Dea Luna Dobravc, Hana Hafner, Lara Hočever, Eva Ipavec, Kaja Tana Kržič, Francesca Laudicina, Iza Okrajšek, Lana Podobnikar, Vita Rus, Lucija Santiuste Flerin, Maša Štefan, Anuša Trpin, Sara Vuković, Martin Žvanut

3. I (mentorstvo Primož Ekart): Julija Demšar, Sara Domio Grgurovič, Ajda Jugovic, Kristina Klemen, Ema Lacmanovič, Alisa Miličević, Naja Milivojevič, Inja Polanec, Lina Primc, Marcel Pušenjak Klemenc, Ivana Rataj Bricelj, Tinkara Rodič, Tita Šantelj, Nika Žabjek

Plesni, gledališki in filmski center Alojza Pluška, Kardeljeva ploščad 28 a, Ljubljana

Premiera: **četrtek, 27. marca, ob 18.00**

Ponovitve: **petek, 28. marca, ob 11.00 in ob 13. 30 ter ob 17.00** (za izven)

KRALJ NI KRALJ BREZ SLUGE, KI SE MU KLANJA

Ljudje se ne zavedamo, kakšno moč imamo, ko smo združeni in imamo skupen cilj. Včasih pozabljamo, da smo mi tisti, ki odločamo, komu dajemo moč. Pozabljamo, da brez nas avtoriteta ne bi imela moči. Vendar pa je avtoriteta nujna za obstoj in delovanje družbe. Ljudje se podrejamo avtoriteti, ker nas je strah. Želimo si, da nas nekdo reši, da sprejme težke odločitve namesto nas in naredi svet bolj pravičen, enakopraven. Tudi če nas ta oseba iz krize reši na nepravičen, illegalen način, jo idealiziramo in ji s tem damo še več moči. Sebična narava človeka pa vodi v to, da ti posamezniki svoj položaj, moč in vpliv izkoristijo. Tako ponovno pride do kršenja pravic in diskriminacije. Človekova sebičnost je torej razlog, da se ta krog kar naprej ponavlja in da bo družba vedno nepravična.

Živa Knific Zaletelj, Klara Mejak in Hana Alešević, 3. F

ŽIVALSKA FARMA – ALEGORIJA MOČI IN PREVARE

Naša uprizoritev prinaša brezčasno zgodbo o revoluciji, ki se izrodi v diktaturo. Živali na kmetiji se uprejo svojemu gospodarju in si izborijo svobodo, a kmalu se izkaže, da so nekatere živali »bolj enake« od drugih. Skozi prizmo živalskega sveta Orwell razgalja mehanizme oblasti, manipulacije in korupcije, ki so aktualni še danes. Z našo predstavo želimo poudariti, kako se ideali lahko izrodijo, če nimamo kritične distance do oblasti in njene propagande. Ustvarjanje predstave je bilo intenzivno, izzivalno in hkrati izjemno navdihujoče. Vsak prizor, vsaka replika je priložnost za razmislek o tem, kako hitro se lahko ideali izrodijo in kako pomembno je ohraniti kritično misel. Vsi, ki sodelujemo pri tej predstavi, smo se srečevali s številnimi vprašanji: "Kako daleč smo danes od Orwellove vizije? Kje v družbi prepoznavamo enake mehanizme nadzora in manipulacije? Ali smo se iz zgodovine kaj naučili?" Upam, da bo predstava v vsakem gledalcu pustila vprašanja, morda nelagodje, predvsem pa željo po razmisleku. Ali kot opozarja Orwell, resnica ni vedno takšna, kot jo prikazujejo tisti, ki imajo moč. Naj Farma Orwell ne ostane le zgodba – naj bo opozorilo.

Julija Demšar, Naja Milivojević, 3. I

KAKO JE MOGOČE ŽIVETI V SVETU, KJER NE SMEŠ IMETI NIKOGAR RAD?

Kako živeti v svetu, kjer je vsak tvoj korak gledan, poslušan? To je trenutna realnost. Kamor koli gremo, se ne moremo več skriti. Človeštvo nima več svobode, svojega mišljenja, ampak, kot je Orwell dobro prikazal v romanu 1984, nam "perejo" možgane in nas prepričujejo v verovanja, kjer nimaš izbire, ali želiš verovati ali ne. Od tebe je to zahtevano. Svet je skregan sam s sabo. Tu ni več meja, kaj je moralno in kaj ne. Orwell: "Človek si zagotovi oblast nad drugim človekom tako, da mu povzroči trpljenje." Živimo v kapitalističnem sistemu, kjer vsi ne bodo nikoli zadovoljni, zato je roman izhodišče za razumevanje sveta danes.

Maša Štefan, 3. G

ZGODBA Z GLOBOKIM POMENOM

Na začetku se zdi, da gre samo za zgodbo o živalih, ki se uprejo svojim lastnikom, ampak skozi celotno zgodbo se vidi, da Orwell kritizira politične sisteme in način, kako zlorabijo moč. Zgodba je še vedno aktualna, saj govori o tem, kako se zlorabi oblast in kako ljudje, ki so na začetku želeli nekaj dobrega, sčasoma postanejo točno to, proti čemur so se borili. Najbolj naju je presenetilo, kako hitro se je revolucija na farmi spremenila v diktaturo. Pri uprizorjanju naše predstave smo to dobro preučili, saj se vse to dogaja tudi v resničnem svetu. Napoleon je dober primer diktatorja, ki izkorišča ljudi, da bi ohranil svojo moč. Gre za opozorilo, ker vsi vemo, da se zgodovina ponavlja, če nismo dovolj previdni.

Tinkara Rodič, Tita Šantelj, 3. I

NAPOLEONOVA POT DO DIKTATURE

V uprizoritvi želimo prikazati, kako hitro se lahko idealistični cilji spremenijo v diktaturo in kako oblast spreminja tiste, ki jo vodijo. Na začetku revolucije se Napoleon pojavi kot eden izmed voditeljev, ampak hitro pokaže svojo pravo naravo. Ne zanima ga enakopravnost ali dobrobit vseh živali, temveč zgolj lastna moč. Laže, manipulira in pobija, da bi ohranil oblast, spreminja zgodovino in spreobrača resnico, čeprav naj bi bila živalska družba enakopravna, si Napoleon in elita prašičev postopoma prisvoji človeške privilegije. Zgodba nas uči, da se moramo nenehno boriti proti korupciji, manipulaciji in zlorabi moči, saj lahko sicer sami postanemo žrtve sistema, ki smo ga nekoč želeli spremeniti.

Ajda Jugovic, Alisa Miličević, 3. I

ZGODOVINA V SEDANJOSTI

Novinar: Gospod Napoleon, v zadnjem prizoru ste pred zbranimi živalmi razložili, kako si zagotoviti oblast nad posameznikom, nato pa ste jih ustrelili. Kaj ste s tem želeli doseči?

Napoleon: Moč, prava moč, ne temelji na besedah, temveč na dejanjih. Živali morajo razumeti, da upiranje ni možnost. Revolucija ni pravljica o enakosti, je boj za nadzor. S tem dejanjem sem pokazal, da se oblast ne deli, ampak si jo vzame tisti, ki je dovolj močan. Tisti, ki tega niso razumeli, niso imeli mesta na naši farmi.

Novinar: Ampak ali ni bila prvotna ideja revolucije ravno svoboda in enakost za vse živali? Mar to, kar ste storili, ne dokazuje, da ste postali enaki človeku, proti kateremu ste se borili?

Napoleon: Svoboda je le iluzija, ki jo uporabljamo, da vodimo množice. Enakost? Ha! Enakost v naravi ne obstaja. Vedno bodo voditelji in vedno bodo sledilci. Tisti, ki so danes padli, so bili šibki. Jaz sem poskrbel, da se red ohranja. Kaj je farma brez reda? Le kaos, ki vodi v propad.

Novinar: Torej verjamete, da ste s tem dejanjem zagotovili prihodnost farme? Kako naj preživeli gledajo na vas – kot na vodjo ali kot na tirana?

Napoleon: Kakor želijo – dokler ubogajo. Vodstvo zahteva žrtve. Jaz sem zagotovil, da bo farma obstala in da ne bo več vprašanj o moji oblasti. Strah je močnejši od upanja, in to je lekcija, ki jo morajo razumeti vsi. Kdor to razume, bo živel. Kdor ne – je že mrtev.

Inja Polanec, Lina Primc, 3. I

ENIH STVARI SE NE SPRAŠUJE!

V živalskem kraljestvu vlada Napoleon s svojimi privrženci. Na prvi pogled se zdi, kot da ga vsi spoštujejo, ubogajo, častijo. Pa je to res? V družbi se znajde Debelinko s svojo uporniško nalogo. Pa pogledjmo, kakšen je njun pogovor.

Napoleon: Kakšno je danes tvoje počutje?

Debelinko: V resnici, moj dragi vladar, se ne počutim najbolje.

Napoleon: Vsak ima kdaj tak dan. *(neprijetna tišina)*

Debelinko: Dragi gospodar, vas lahko zdaj, ko sva na samem, nekaj vprašam?

Napoleon: Prav, pa daj. *(zavzdihne)*

Debelinko: V čem je smisel vladavine? V čem je smisel, da vse živali trpijo, medtem ko se vi tu "kopate v zlatu" in prirejate slavlja?

Napoleon: Dragi prijatelj naj te ne skrbi, vse je tako, kot bi moralo biti.

Debelinko: Ampak...

Napoleon *(ga prekine):* Nič ampak. Enih stvari se ne sprašuje.

Sara Nagode, Lina Pušenjak Klemenc, 3. F

DEBELINKOVO ZDRAVLJENJE: TRETJI DAN

Cvilko: Ah, nov dan, novo zasliševanje! Dobro jutro, izdajalec! Si pripravljen, da se pravilno spomniš preteklosti?

Debelinko *(komaj slišno):* Vedno.

Cvilko *(zavpije):* Kdo je zasnoval animalizem?

Debelinko: Jaz.

Cvilko: Narobe! *(Rdečko ga strese z elektriko.)*

Cvilko: Pa poskusimo še enkrat! Kdo je zasnoval animalizem?

Debelinko: Jaz sem ga. *(Rdečko ga strese.)*

Cvilko *(vzdihne):* Cel dan sem planiral za najine inštrukcije zgodovine. Mislim, da je bolje za tvoje zdravje, da pohitiš s pomnjenjem dejstev. *(Debelinko se počasi zbuj iz nezavesti.)*

Cvilko: No, vidim, da ti tole ne gre najbolje, greva naprej. Kdo je bil pobudnik gradnje mlina na veter?

Debelinko: Narisal sem cel načrt zanj.

Cvilko: Narobe! Bil je Napoleon! Predsednik Napoleon nam je vse priskrbel!

(Rdečko ga zopet strese do nezavesti in odpelje nazaj v celico.)

Žana Kočevar, Raja Kumer, 3. F

VPOGLED V ŽIVALSKO KRALJESTVO

Si predstavljate svet brez izobrazbe? Svet, v katerem ne znamo brati, pisati, ne poznamo svoje zgodovine? Svet, v katerem znanje enačimo z avtoriteto, ki si z uporabo čustvene manipulacije in paranoje svojega ljudstva pridobiva naše zaupanje? Vprašajmo živali, kako se jim zdi živeti v takem svetu.

Kobile: V našem kraljestvu nam ni treba veliko razmišljati. Sploh, odkar nas vodi naš Napoleon! Kako je čudovit! Po smrti Majorja si ne bi mogle predstavljati primernejšega vodje. Pokazal nam je, koliko dela naša telesa premorejo, tudi če po koncu ne dobimo sladkorčkov. Nisem prepričan, zakaj jih potem prašiči za vogalom glodajo. Morda se mi je samo zdelo.

Kokoši: Ko ko ...

Ovce: Štiri noge dobro, dve nogi slabo... Ne, bedaki; štiri noge dobro, dve nogi bolje!!!

Krave: Sena je dovolj, delamo veliko, vendar manj kot nekoč. Tako vsaj pravi Napoleon, ki ima vedno prav. To vsi vemo, saj nismo neumni. Prašiči so veliko nežnejši pri molži kakor ljudje. Zadnje čase zmanjkuje mleka ... Malce me je strah, vendar vse za Napoleona!

Prašiči: Nam je super, življenje nikoli ni bilo lepše. Preskrbljeni, napitani, še delamo ne, ha! Vendar razmišljanje je po svoje tudi delo. Ostale živali tega pač ne zmorejo. Dokler se vsi ravnamo po desetih zapovedih, bomo živeli v harmoniji. Vsaj v taki obliki, ki nam ustreza.

Sara Domio Grgurović, Nika Žabjek, 3. I

ZAKAJ SMO ŠE VEDNO LUTKE?

Liki so nekoliko karikirane zgodovinske osebnosti. Ko smo postavili lik Majorja, se mi je zdelo, kot, da govori Hitler. Če dobro vzpostaviš vzdušje in suspenz, dobiš občutek, kot da Major nagovarja tebe kot dejansko žival in ne samo kot igralca. Priprave na produkcijo so mi dale misliti, morda res ni bilo tako bizarno, da so Hitlerja, Stalina in Mussolinija spoštovali ter jim sledili. Se je v manj kot stotih letih sploh kaj spremenilo? Ljudje danes sledijo Trumpovim načelom, torej se od druge svetovne vojne zelo očitno nismo naučili prav veliko.

Theo Vizjak, 3. F

VPRAŠANJE "DEMOKRACIJE"

Precej bizarno se nama zdi, kako močan vpliv ima propaganda na določeno skupino. Presenetljivo je, kako so živali znova in znova verjele v spreminjajoče se zakone, ki so jih prašiči obračali v svoj prid. Na začetku so bile živali še enakovredne, potem pa so se prašiči začeli spreminjati v točno to, v čemer so v uporabi uprli; človeku in diktatorju. Realno je, da voditelji ustrahujejo svoje podrejene, kar opazamo tudi v realnosti. Živali predstavljajo žrtve "demokracije," ki se počasi spreminja v diktaturo. Pomembna ideja dela je, da pogosto ne opazimo, kako hitro nas lahko možnost po oblasti prevzame in si jo želimo pridobiti, ter to, da smo lahko ljudje preveč lahkoverni in zavedljivi. Čeprav so imeli na začetku dobre namene.

Kristina Klemen, Marcel Pušenjak Klemenc, 3. I

oglas

Vas muči brezupnost, agresija ali celo hrepenenje po boljšem svetu?

Predstavljamo vam odlično rešitev.

Priključite se našemu prašičjemu rajanju!

Vi, mi in vsi si razčistimo naše čakre z ogledom predstave *Živalska farma*.

O tveganju in neželenih učinkih se pred ogledom posvetujte z zdravnikom ali s farmacevtom.

-Sv. Trojica

Tija Robas, Lana Jemc, 3. F

ROMAN *1984* IN *ŽIVALSKA FARMA*

Roman *1984* me je zelo pritegnil, saj kljub temu, da je bil napisan leta 1948, govori o temah, ki so aktualne še danes. Orwell opisuje svet, kjer vlada totalitarna oblast, ki nadzoruje vse vidike življenja, od zgodovine do zasebnosti. **Tovrstna manipulacija resnice me je spomnila na današnji čas, kjer se na spletu širijo lažne novice, ljudje pa pogosto ne preverjamo, kaj je resnično.** Ideja, da lahko izgubimo zasebnost, ni več le znanstvena fantastika. Orwellov svet je opozorilo, kaj se lahko zgodi, če ne opazimo nevarnosti, ko ta se ta dogaja.

Ajda Ambrožič, 3. G

Roman *1984* nam predstavlja življenje v totalitarnem režimu in družbi, podvrženi uniformiranemu sistemu. Svet je v rokah ene stranke, ki je ustvarila tri glavna paradoksalna načela, ki so: **SVOBODA JE SUŽENJSTVO, VOJNA JE MIR in NEVEDNOST JE MOČ.** Kdor ne sprašuje in sprejema vso »uradno« resnico, je prepuščen lažnem občutku varnosti, moči in omejenega mišljenja. Roman nas poziva, da ne pozabimo na vrednote svobode, na pravico do lastnega mnenja in resnice, ker lahko vsaka izguba le-teh pride do sveta, kot je **OCEANIJA.**

Anuša Trpin, 3. G

Ob branju *Živalske farme* sem začutila nenavadno stisko, ki po mojem mnenju izhaja iz brezizhodnosti situacije, ki je predstavljena na precej krut način. Pogosto sem se počutila, kakor da Napoleon in ostali prašiči s svojimi lažmi ne prepričujejo le živali v neresnico, temveč tudi bralca, v tem primeru mene, **saj sem bila večkrat zmedena in sem celo kdaj podvomila v to, kar sama verjamem, da se je v knjigi pravzaprav zgodilo.** Med branjem sem čutila predvsem jezo in žalost ob opazovanju kmetije, ki se vrača v to, kar je bila pred uporom, in živali, ki ponovno nezavedno živijo v suženjstvu.

Ema Lacmanovič, 3. I

Živalska farma pripoveduje predvsem o tem, kako se vladajoči razred konstantno dela norca iz delavskega razreda, uporablja njegovo energijo in vire za svoje zadovoljstvo, hkrati pa prispeva samo prazne obljube. Moj najljubši lik je bil **osel Benjamin**, ki je vseskozi ostal nevtralen in ni rekel ničesar, čeprav je vse razumel. Skozi njegove oči življenje ni imelo pretiranega smisla in mu je bilo vseeno, kaj se dogaja s farmo. Menim, da nam je skozi njegov lik Orwell želel sporočiti, **da ni problem v tem, kdo je na oblasti, ampak oblast sama.**

Naja Milivojevič, 3. I

